

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 1:

OBIECTUL ȘI METODA ECONOMIEI POLITICE

1.1. Nevoi și resurse economice. Raritatea

**1.2. Obiectul de studiu al economiei
politice**

1.3. Metoda economiei politice

1.4. Instrumentele științei economice

- Economistul ca cercetator
 - Economistul incearca sa abordeze problemele cu obiectivitate stiintifica: dezvolta teorii, colecteaza date si analizeaza aceste date pentru a valida sau invalida aceste teorii.

1.1. Nevoi și resurse economice.

Raritatea

- **1.1.1. Nevoile și resursele economice**
- **1.1.2. Raritatea și activitatea economică**
- **1.1.3. Raritatea și alegerea.
Întrebările fundamentale ale economiei**
- **1.1.4. Frontiera posibilităților de producție**

1.1.1. Nevoile și resursele economice

Nevoile

- Ce sunt nevoile ?

Nevoile, în sens economic, reprezintă exigențe umane, individuale sau colective, care trebuiesc satisfăcute în timp și spațiu, cu bunuri și/sau servicii, pentru a asigura desfășurarea vieții și activității oamenilor.

- Caracteristicile nevoilor:

- *Formează un sistem de nevoi;*
- *Au un caracter dinamic, regenerabil, nelimitat*

Resursele economice

- Ce sunt resursele?

Resursele economice reprezintă totalitatea elementelor pe care omul le poate utiliza pentru producerea de bunuri materiale și servicii destinate satisfacerii nevoilor.

- Componente:

- 1. Resurse materiale,*
- 2. Resurse umane,*
- 3. Resurse informaționale*
- 4. Resursele financiare*

- Au un caracter limitat

1.1.2. Raritatea și activitatea economică

- **Raritatea resurselor** = *Tensiunea între resursele limitate și nevoile nelimitate*
- *Reprezintă constrângerea principală a activității economice*
- *Actele fundamentale ale activității economice:*
 - producția,
 - circulația,
 - repartiția
 - consumul
- Principiul **eficienței economice**, componentă esențială a **raționalității economice**. (Ce înseamnă eficiența economică?)

1.1.3. Raritatea și alegerea.

Întrebările fundamentale ale economiei

- ***Raritatea impune alegerile*** (dacă bunurile ar fi din abundență, n-ar mai fi necesară alegerea)
- ***Raritatea determină necesitatea de a răspunde la întrebările fundamentale ale economiei:***

1. **ce produci** (când și unde) ?
2. **cât produci** ?,
3. **cum produci** ? și
4. **pentru cine produci** ?_

Răspunsurile la întrebările 1, 2 și 3 = problema alocării resurselor

Răspusul la întrebarea 4 = problema repartiției

1.1.4. Frontiera posibilităților de producție

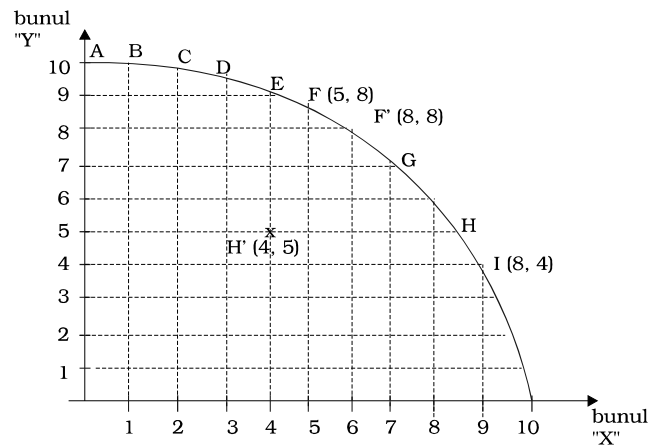

Figura 1. Curba sau frontiera posibilităților de producție

1.1.5. Costul de oportunitate

- ***Cel mai bun dintre rezultatele tuturor celorlalte alternative posibile la care s-a renunțat reprezintă costul de oportunitate al alegerii date.***
- ***desemnează o estimare subiectivă a oportunităților sacrificate***
- ***Acest concept are un conținut mai cuprinzător decât cel de cost din exprimarea curentă, obișnuită.***

1.2. Obiectul de studiu al economiei politice

- **1.2.1. Abordarea concretă a obiectului de studiu al economiei politice:**

1. ideile lui **Confucius** (din secolul VIII înainte de Hristos), **din India antică, din imperiul babilonian sau din Egiptul antic și mai ales din Grecia antică**, reprezentată de **Xenofon, Platon și Aristotel**.
2. Contribuția ***mercantiliștilor*** Antoine de Montchrestien cu "*Tratat de economie politică dedicat regelui și reginei mamă*", apărut în 1615.
3. Contribuția **fiziocraților**, din secolul XVIII, ***François Quesnay*** și principiul **ordinei naturale** :
4. **Adam Smith** și ceilalți reprezentanți ai ***economiei politice clasice*** - David Ricardo, Thomas Robert Malthus, Jean Baptiste Say și John Stuart Mill
 - Obiectul de studiu rămâne în forma sa concretă: producerea, creșterea și repartiția ***avuției națiunilor***
5. **Karl Marx**, cu studiul ***relațiilor de producție și legilor economice***

1.2. Obiectul de studiu al economiei politice

- ***1.2.2. Abordarea analitică, abstractă, a obiectului de studiu al economiei politice***

- **școala neoclasică:**

- Carl Menger, Léon Walras, Stanley Jevons

- Pornind de la raritatea resurselor, știința economică neoclasică își centrează atenția asupra problemelor ***alocării resurselor prin mecanismul formării prețurilor întemeiat pe acțiunea legii cererii și ofertei.***

- ***Analiza este microeconomică***

1.2. Obiectul de studiu al economiei politice

- **1.2.3. Extinderea obiectului de studiu al economiei politice la scară macroeconomică. Keynesismul și evoluția sa**

1. John Maynard Keynes : "*Teoria generală a folosirii brațelor de muncă, a dobânzii și a banilor*", publicată în 1936.

- elaborează o nouă teorie, preponderent **macroeconomică**, menită a crea cadrul teoretic necesar explicării mecanismelor **intervenției statului în economie** prin intermediul politicii economice.

- sunt introduse **variabile macroeconomice**

2. Postkeynesismul și neokeynesismul,

- extind obiectul de studiu al economiei prin luarea în considerare a **timpului, a incertitudinii, a instituțiilor economice și politice.**

1.2. Obiectul de studiu al economiei politice

- **1.2.4. Noi subiecte și definirea economiei politice:**
 - bazele teoretice și metodologice ale **contabilității naționale**
 - ***capitalul uman, sursele și efectele introducerii progresului tehnic, evoluția factorilor de mediu, relațiile economice internaționale în contextul globalizării***
 - Școala monetaristă de la Chicago, avându-l drept mentor spiritual pe Milton Friedman
 - "noii economiști", animați de ideile lui Ludwig von Mises și Friedrich von Hayek,
- **Definirea economiei politice: economia politică este știința care studiază comportamentul uman, la nivel micro și macroeconomic, în procesul utilizării resurselor rare, cu întrebuintări alternative, pentru a satisface scopuri sau obiective precise**

1.2. Obiectul de studiu al economiei politice

- ***1.2.5. Economie (analiză) pozitivă și economie (analiză) normativă***
- ***1.2.6. Microeconomia și macroeconomia***
- ***1.2.7. Economia politică și sistemul științelor economice***
- ***1.2.8. Economia politică și politica economică***

1.3. Metoda economiei politice (*Metode de cercetare a obiectului de studiu*)

- ***abstractizarea științifică : noțiuni, categorii și legi economice, modelul homo-economicus-ului***
- ***Analiza:***
 - ***inductivă***
 - ***deductivă***
 - ***cantitativă*** sau ***calitativă***.
 - ***statică*** sau ***dinamică***
 - analiză ***ex-ante*** și analiză ***ex-post***.
- ***experiment***
- analiza poate fi ***microeconomică***, așa cum a fost preferată de clasici și neoclasici, și ***macroeconomică***, așa cum au preferat-o Keynes și urmașii săi.